

7.3.382

অসম সাহিত্য সভা গৰিষ্ঠি

১৯৬৫-৬৬

ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন
অসম সাহিত্য সভা গুৱাহাটী কাৰ্যালয়

প্ৰকাশক :— শ্ৰীহৰিপ্ৰসাদ নেওগ
প্ৰধান সম্পাদক, অসম সাহিত্য সভা
যোৰহাট

(ক) অসম সাহিত্য সভাৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ

আনুষ্ঠানিকভাৱে আৰম্ভ হোৱাৰ আগতে অসম সাহিত্য সভা প্ৰতিষ্ঠাৰ কেইবাটিও প্ৰাৰম্ভিক চেষ্টা চলিছিল। ১৯১৫ৰ জুলাইত তেতিয়াৰ অসম উপত্যকাৰ কমিস্যনাৰ আৰু অসমীয়া ভাষাৰ সেই কালৰ এজন প্ৰধান পৃষ্ঠপোষক কৰ্ণেল গৰ্ডনৰ দিহামতে যোৰহাটৰ বিক্ৰাম ভৱনত অসমৰ শিল্প-উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় এটি বাজ্যিক অনুষ্ঠান পতা হয়। সেই ছেগকে লৈ যোৰহাটৰ সাহিত্যানুবাগী সমাজে এখনি সাহিত্য-আলোচনী সভা পাতে; তাত শিৱসাগৰৰ ফণীধৰ চলিহা সভাপতি; শিলঙৰ মজিদ ছাহাব আৰু তেজপুৰৰ পদ্মনাথ (গোহাঁই) বৰুৱা নিদিষ্ট বক্তা; যোৰহাটৰ ঘনকান্ত বৰুৱা, মোক্ষনাথ ফুকন আৰু দুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মা বচনা-লেখক আছিল।

১৯১৫ৰ বৰ দিনৰ বন্ধতে নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈৰ সভাপতিত্বত ডিব্ৰুগড়ত অসমৰ ৰাজনৈতিক সন্মেলনৰ অধিবেশন হয়, আৰু তাৰ সামৰণিত সেই সভা-মণ্ডপতে ৩০ দিশেষ্বৰত এখনি সাহিত্য-আলোচনী সভা বহে। ইয়াতো সভাপতিত্ব কৰিছিল ফণীধৰ চলিহাই; আৰু সত্যনাথ বৰা, বেণুধৰ ৰাজখোৱা, পদ্মনাথ (গোহাঁই) বৰুৱা, তৰুজল হুছেন হাজৰিকা আৰু দুৰ্গানাথ চাংকাকতী প্ৰভৃতি বক্তা আছিল।

এইদৰে ঠায়ে ঠায়ে অসম সাহিত্য-আলোচনী সভা এখন পতাৰ নানান চেষ্টা আৰু জল্পনা-কল্পনা হোৱাৰ পাছত ১৯১৭ৰ ২৮ সেপ্তেম্বৰত শিৱসাগৰত তাৰাপ্ৰসাদ চলিহাৰ সভাপতিত্বত এই সম্পৰ্কত এখনি ৰাজহুৱা সভা বহে, আৰু ১৯১৭ৰ বৰ দিনত শিৱসাগৰত বহিব লগা ৰাজনৈতিক সন্মেলনৰ সভা-মণ্ডপতে সদৌ অসম সাহিত্য সন্মেলনী এখন পাতিবলৈ থিৰ কৰা হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম অধিবেশন, শিৱসাগৰ

‘অসম সাহিত্য সভা’ নাম তুলনাত নতুন হ’লেও ইয়াৰ আনুষ্ঠানিক জন্ম ১৯১৭ৰ বৰ দিনৰ বন্ধত শিৱসাগৰতে হয়। উক্ত সিদ্ধান্তমতে উক্ত সভা-মণ্ডপতে ২৬ আৰু ২৭ দিশেষ্বৰত পদ্মনাথ (গোহাঁই) বৰুৱাৰ সভাপতিত্বত এই অধিবেশন বহে আৰু তেওঁৰ ছপা অভিভাষণ পাঠিত হয়। ইয়াৰ বাবে স্ক্ৰীয়া আদৰণি সমিতি পতা হৈছিল। “ভ্ৰম-ৰঙ্গ” নাটকৰ খ্যাতিৰ গুজ্জানন বৰুৱা আদৰণি সভাপতি আৰু লক্ষ্মীকান্ত বৰুৱা আদৰণি সম্পাদক হৈছিল।

সভাপতিৰ অভিভাষণৰ উপৰি নগাঁৱৰ মোছলেছদ্দিন আহমদৰ ‘অসমীয়া সাহিত্য আৰু মুছলমান’, যোৰহাটৰ শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ ‘কীৰ্ত্তনৰ সাহিত্য সৌষ্ঠৱ’, নগাঁৱৰ বঙ্ককান্ত বৰকাকতীৰ ‘অসমীয়া ভাষা’ আদি গধুৰ বিষয়ৰ বচনাৰ উপৰি গুৱাহাটীৰ বিপিনবিহাৰী বৰাৰ ‘গোবৰ বহস্য’ নামৰ খুহতীয়া বচনা পঠিত হয়। চলিত (১৯১৭-১৮) বছৰৰ বাবে শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামী প্ৰধান সম্পাদক আৰু দেৱেশ্বৰ শৰ্মা সহকাৰী সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়; আৰু সদৌ অসমৰ সাহিত্যিক আৰু সাহিত্যানুবাগী লোকক প্ৰতিনিধি-মূলকভাৱে লৈ কাৰ্য্য-নিৰ্বাহক সমিতি গঠিত কৰা হয়। এই সমিতিয়ে জয়ে জয়ে ২৫।৪।১৮ত যোৰহাট সাহিত্য সভাক শাখা ৰূপে স্বীকৃতি দিয়ে, আৰু পাছত অসমৰ সকলো ঘাই ঠাইৰ পৰা আৰু বাৰখন মান সভাক শাখা ভুক্ত কৰে।

অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বিতীয় অধিবেশন, গুৱালপাৰ

১৯১৮ ৰ বৰ দিনত গুৱালপাৰত ৰাজনৈতিক সন্মেলন বহা সভা-মণ্ডপতে ২৭, ২৮, ২৯ দিশেষৰত চন্দ্ৰধৰ বৰুৱাৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বিতীয় অধিবেশন বহে। প্ৰধান সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন মতে সেই প্ৰথম বছৰত সভাৰ মুঠ আয় ট. ১৬২৬৬ পাই আৰু মুঠ ব্যয় ট. ১০৮ ৩ পাই। সভাৰ পুঁজি টনকিয়াল কৰাৰ অনুৰোধত দ্বিতীয় দিনাৰ সভাত ট. ২২৪২১ প্ৰতিশ্ৰুত হয় আৰু ট. ৬৪৭ হাতে হাতে পোৱা হয়।

এই অধিবেশনত এশ জন প্ৰতিনিধিয়ে যোগদান কৰে; আৰু বছৰটোৰ ভিতৰত ১১খন সভা স্বীকৃত আৰু ১০খন সভা শাখা ভুক্ত হয়। নতুন বছৰ (১৯১৮-১৯) বাবে পদ্মনাথ (গোহাঁই) বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ তৃতীয় অধিবেশন, বৰপেটা

১৯১৯ৰ ২৬ আৰু ২৭ দিশেষৰত বৰপেটাৰ ন-খন্দাৰ পাৰত সজোৱা সভা-মণ্ডপত কালিৰাম মেধিৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ তৃতীয় অধিবেশন বহে। এইবাৰো সভাৰ পুঁজি টনকিয়াল কৰিবৰ দুদিনীয়া অনুৰোধত মুঠ ট. ১১৮১০৬ পাই আদায় হয়। এই সন্মেলনতে অসম সাহিত্য সভাৰ এখন মুখ-পত্ৰ উলিওৱা সম্বন্ধে ৰাইজৰ মতামত লবলৈ সভাই থিৰ কৰে। নতুন বছৰ (১৯১৯—২০) বাবে সত্যনাথ বৰা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্থ অধিবেশন, তেজপুৰ

১৯২০ৰ বৰদিনত আকৌ অসম ৰাজনৈতিক সন্মেলনৰ সভা-মণ্ডপত ২৮ আৰু ২৯ দিশেষৰত তেজপুৰত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্থ অধিবেশন বহে। এইবাৰ (১৯২০—২১) শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামী প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়, আৰু এই কালছোৱাৰ ভিতৰতে বাদুলিপাৰ মাহৰা সত্ৰৰ ৰাধানাথ গোস্বামীয়ে অসম সাহিত্য সভাৰ এটি নিজা ঘৰ সাজিবৰ বাবে ট. ২,০০০.০০ দুই হাজাৰৰ এটি অনুদান দিয়ে।

অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চম অধিবেশন, যোৰহাট

১৯২৩ৰ ৩১ মাৰ্চ আৰু ১ এপ্ৰিলত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চম অধিবেশন দলগোমাৰ সত্ৰাধিকাৰ অমৃতভূষণ অধিকাৰী দেৱৰ সভাপতিত্বত বহে। এই অধিবেশনতে (ক) ১৮৬০ৰ ২১ আইন মতে অসম সাহিত্য সভাক ৰেজিষ্টাৰী কৰা, (খ) যোৰহাটতে অসম সাহিত্য সভাৰ কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় স্থাপন কৰা, (গ) উক্ত দুই হাজাৰ টকা দানৰ আলমত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যালয় গৃহ নিৰ্মাণ কৰা প্ৰভৃতি কাৰ্য্যেৰে অসম সাহিত্য সভাক সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰিবৰ সঙ্কল্প গ্ৰহণ কৰা হয়।

এই বছৰতে (১৯২৩—২৪) ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ পৰা তেওঁৰ মৃত দুই পুত্ৰ চন্দ্ৰকান্ত-ইন্দ্ৰকান্তৰ স্মৃতি বন্ধাৰ বাবে ট. ২৫,০০০.০০ এটি অনুদানৰ প্ৰস্তাৱ পোৱা হয়। ইয়াৰ উপৰি দক্ষিণপাট সত্ৰাধিকাৰৰ পৰা ট. ৫,০০০.০০ আন এটি প্ৰস্তাৱো আহে।

ইয়াৰ ভিতৰতে ১৭।৩।২৪ত অসম সাহিত্য সভা উক্ত আইনমতে ৰেজিষ্টাৰী কৰা হয়, আৰু ২২।৩।১৪ত গৱৰ্ণমেণ্টৰপৰা পোৱা বৰ্তমান অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যালয় আৰু পুথিশাল থকা মাটিডোখৰ অধি-গ্ৰহণ কৰি গৃহ-নিৰ্মাণ কাম আৰম্ভ কৰা হয়। ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ পৰা এই সবহীয়া দান পোৱা বাবে উক্ত দুই হাজাৰ টকাৰ দান দাতাৰ সন্মতিৰে কমলাদেৱী শিশু-সাহিত্য ন্যাস পুঁজিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হয়। শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামী পুনৰ প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ষষ্ঠ অধিবেশন, ডিব্ৰুগড়

১৯২৪ৰ ১৯ আৰু ২০ এপ্ৰিলত ডিব্ৰুগড়ত অসম সাহিত্য সভাৰ ষষ্ঠ অধিবেশন কনকলাল বৰুৱাৰ সভাপতিত্বত বহে। এই অধিবেশনৰ দ্বিতীয় দিনা পুৱা ইন্দ্ৰেশ্বৰ বৰঠাকুৰৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ সঙ্গীত শাখাৰ অধিবেশন বহে আৰু সন্মেলনৰ লগত এখনি শিল্প-প্ৰদৰ্শনী পতা হয়। এই বছৰতে সভাই চন্দ্ৰকান্ত অভিধান প্ৰণয়নৰ কাম আৰম্ভ কৰে। শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামী আকৌ প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তম অধিবেশন, গুৱাহাটী

১৯২৪ৰ ২৭, ২৮, ২৯ দিশেষৰত গুৱাহাটীত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তম অধিবেশন বহে। সন্মেলনৰ দ্বিতীয় দিনা সঙ্গীত শাখাৰ নিৰ্বাচিত সভাপতি নগেন্দ্ৰনাৰায়ণ চৌধুৰী উপস্থিত থাকিব নোৱাৰাত তেখেতৰ ছপা অভিভাষণ পঠিত হয়। শিল্প-প্ৰদৰ্শনীৰ আয়োজন এইবাৰো কৰা হৈছিল। গোপালকৃষ্ণ দে’ৰ আগ্ৰহত গুৱাহাটীৰ উজান বজাৰত “হেমকোষ” প্ৰণেতা হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ শেষ নিৰ্বাচিত এখনি স্মৃতি-ফলক ৰাখিবৰ দিহা কৰা প্ৰস্তাৱ লোৱা হয় আৰু সেই প্ৰস্তাৱ যথা সময়ত কাৰ্য্যকৰী কৰা হয়। এই বছৰতে (১৯২৪-২৫) ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ চন্দ্ৰকান্ত-ইন্দ্ৰকান্ত ন্যাস পুঁজি ৰেজিষ্টাৰী কৰা হয় আৰু দক্ষিণপটীয়া গোসাঁইৰ দানেৰে সভাই নবদেৱ গ্ৰন্থালীৰ প্ৰথম পুথি প্ৰকাশৰ দিহা কৰে।

অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টম অধিবেশন, নগাঁও

১৯২৫ৰ ২৭, ২৮, ২৯ দিশেম্বৰত বজনীকান্ত বৰদলৈৰ সভাপতিত্বত নগাঁৱত অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টম অধিবেশন বহে। জ্ঞানদাভিৰাম বৰুৱা ইয়াৰ আদৰ্শিত্ব সমিতিৰ সভাপতি আছিল; শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, দ্বাৰিকানাথ গোস্বামী প্ৰভৃতি বহুত প্ৰবীণ সাহিত্যিকে ইয়াত যোগদান কৰিছিল। হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱাই এইবাৰ হোৱা বুৰঞ্জী-শাখা আৰু চন্দ্ৰধৰ বৰুৱাই সঙ্গীত-শাখাৰ সভাপতিত্ব কৰিছিল। এই অধিবেশনতে অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা প্ৰকাশ কৰা প্ৰস্তাৱ গৃহীত হয়, আৰু চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা পত্ৰিকা সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়। সেইমতে ১৯২৬ত অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা প্ৰথম প্ৰকাশিত হয়। কমলা দেৱী শিশু-সাহিত্য ন্যাস পুঁজিৰ পৰা এই বছৰতে শিশু-মহাভাৰতৰ বাবে বাঁটা দিয়া হয়। ১৯২৬ৰ ২ দিশেম্বৰত তেতিয়াৰ অসমৰ ৰাজ্যপাল জন্ম কাৰে চন্দ্ৰকান্ত ভৱন মুকলি কৰে।

অসম সাহিত্য সভাৰ নৱম অধিবেশন, ধুবুৰী

১৯২৬ৰ ২৯ আৰু ৩০ দিশেম্বৰত বেণুধৰ ৰাজখোৱাৰ সভাপতিত্বত ধুবুৰীত অসম সাহিত্য সভাৰ নৱম অধিবেশন বহে। এই অধিবেশনতো কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য্য, লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা, নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ, তৰুণৰাম ফুকন প্ৰভৃতি প্ৰায় সকলো সাহিত্যিক আৰু দেশ-নেতাই যোগ দিছিল। তদুপৰি কোচবেহাৰ সাহিত্য সভাৰ সম্পাদক আৰু তেতিয়া বন্ধৰ ব্যৱস্থাপক সভাৰ অন্যতম সদস্য আমানউল্লাহ আহমদ খাঁ চৌধুৰীয়ে এই সন্মেলনত যোগ দি সেইবাৰ সূৰ্য্যকুমাৰ ভূঞাৰ সভাপতিত্বত বহা বুৰঞ্জী শাখাত এটি গধুৰ প্ৰবন্ধ পাঠ কৰিছিল। এই অধিবেশনত ষড়ানন তৰ্কতীৰ্থৰ সভাপতিত্বত প্ৰথম দৰ্শন শাখা পতা হয়। নতুন বছৰ (১৯২৬—২৭) বাবে শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামী পুনৰ্নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ দশম অধিবেশন, গুৱালপাৰ

১৯২৭ৰ ৮ আৰু ৯ অক্টোবৰত তৰুণৰাম ফুকনৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ দশম অধিবেশন গুৱালপাৰত বহে। ১৯২৭ত অসম গৱৰ্ণমেণ্টৰ প্ৰথম বাৰৰ অনুদান ট. ১,০০০.০০ এক হাজাৰ পোৱা হয়। এইবাৰ (১৯২৭—২৯) বাবে পূৰ্ণানন্দ শৰ্মা পাঠক প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ একাদশ অধিবেশন, যোৰহাট

১৯২৯ৰ ৩০ আৰু ৩১ মাৰ্চত কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য্যৰ সভাপতিত্বত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ একাদশ অধিবেশন বহে। অসমীয়া ভাষা অসমীয়া আচহুৱা ঠাইত প্ৰচাৰৰ বাবে এই অধিবেশনত এটি প্ৰস্তাৱ লোৱা হৈছিল, কিন্তু সি কাৰ্যত পৰিণত নহ'ল। আগৰ প্ৰধান সম্পাদকেই পুনৰ নিৰ্বাচিত হয়। প্ৰমথনাথ চক্ৰবৰ্তী বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি আছিল।

অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাদশ অধিবেশন, গোলাঘাট

১৯৩০ত মফিজুদ্দিন আহমদৰ সভাপতিত্বত গোলাঘাটত অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাদশ অধিবেশন বহে। বজনীকুমাৰ পদ্মপতি বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি হয়। সন্মেলনত কমলাকান্ত বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়; তেওঁৰ অকাল মৃত্যুত কাৰ্য্য-নিৰ্বাহক সমিতিয়ে পাছত দেৱেশ্বৰ চলিহাক প্ৰধান সম্পাদক বাচি লয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰয়োদশ অধিবেশন, শিৱসাগৰ

১৯৩১ৰ বৰ দিনত নগেন্দ্ৰনাৰায়ণ চৌধুৰীৰ সভাপতিত্বত শিৱসাগৰত অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰয়োদশ অধিবেশন বহে। সোণাৰাম চৌধুৰী বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি হয়। এই অধিবেশনতে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাক অসম সাহিত্য সভাৰ পৰা অভিনন্দন-পত্ৰ দিয়া হয়। আগৰ প্ৰধান সম্পাদকেই পুনৰ্নিৰ্বাচিত হয় আৰু দেৱানন্দ ভঁৰালীক পত্ৰিকা-সম্পাদক পাতে।

অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্দশ অধিবেশন, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ

১৯৩৩ৰ ২৭ আৰু ২৮ দিশেম্বৰত জ্ঞানদাভিৰাম বৰুৱাৰ সভাপতিত্বত উত্তৰ লক্ষীমপুৰত অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্দশ অধিবেশন বহে। ইয়াৰ ভিতৰতে চন্দ্ৰকান্ত অভিধান প্ৰণয়নৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈ প্ৰকাশিত হয়। নানা প্ৰতিকূল অৱস্থাত প্ৰণয়ন কাম চলাত এই কাৰ্য্যত অনেক আঁঠোৱাহ থাকি যোৱা বুলি ইয়াৰ বিপক্ষ আলোচনা হোৱাত শেষত সেই আঁঠোৱাহ ওচাবৰ উপায় কৰিবলৈ থিৰ কৰা হয়। এই সন্মেলনত সভাৰ ফালৰ পৰা পদ্মনাথ (গোহাঁই) বৰুৱাকো অভিনন্দন-পত্ৰ দিয়া হয়। ডিম্বেশ্বৰ নেওগ আৰু পূৰ্ণানন্দ শৰ্মা পাঠক যুটীয়াকৈ পত্ৰিকা সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চদশ অধিবেশন, মঙলদৈ

১৯৩৪ৰ দিশেম্বৰত আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালাৰ সভাপতিত্বত মঙলদৈত অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চদশ অধিবেশন হয়। এইবাৰ চন্দ্ৰধৰ বৰুৱাক প্ৰধান সম্পাদক পতা হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ষোড়শ অধিবেশন, তেজপুৰ

১৯৩৬ৰ এপ্ৰিলত অসম সাহিত্য সভাৰ ষোড়শ অধিবেশন বধুনাথ চৌধুৰীৰ সভাপতিত্বত তেজপুৰত বহে। এইবাৰ দেৱানন্দ শৰ্মা প্ৰধান সম্পাদক আৰু চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা পত্ৰিকা সম্পাদক হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তদশ অধিবেশন, গুৱাহাটী

১৯৩৭ৰ দিশেম্বৰত অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তদশ অধিবেশন কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈৰ সভাপতিত্বত গুৱাহাটীত বহে। কনকলাল বৰুৱা বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি হয়। এইবাৰ ৰামেশ্বৰ বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক আৰু ডিম্বেশ্বৰ নেওগ পত্ৰিকা সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ বিশেষ অধিবেশন, যোৰহাট

ইয়াৰ পাছত আৰ্থিক আৰু নিয়ম-তান্ত্ৰিক নানান সঙ্কট আৰু সংঘাত উপস্থিত হোৱা বাবে ১৯৩৯ৰ ৮ আৰু ৯ এপ্ৰিলত, আৰু ১৯৪০ৰ ২৭ আৰু ২৮ জুলাইত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ দুখন বিশেষ অধিবেশন বহি উক্ত বেমেজালিবোৰ কিছু পৰিমাণে আঁতৰাই সভাৰ কাম পুনৰ নিয়মলৈ আনে।

অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টাদশ অধিবেশন, যোৰহাট

১৯৪০ৰ দিশেশ্বৰত ময়িদুল ইছলাম বৰাৰ সভাপতিত্বত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টাদশ অধিবেশন বহে। বামেশ্বৰ বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক আৰু ডিম্বেশ্বৰ নেওগ পত্ৰিকা সম্পাদক পুনৰ্নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ঊনবিংশ অধিবেশন, শিৱসাগৰ

১৯৪৪ৰ অক্টোবৰত শিৱসাগৰত অসম সাহিত্য সভাৰ ঊনবিংশ অধিবেশন নীলমণি ফুকনৰ সভাপতিত্বত বহে। এই অধিবেশনতে (ক) 'অসম সাহিত্য সভা (Assam Sahitya Sabha)'ৰ ঠাইত 'অসম সাহিত্য সভা (Asam Sahitya Sabha)', (খ) বছৰেকীয়া অধিবেশনৰ সভাপতিয়েই ঘূৰি বছৰেকীয়া অধিবেশনলৈকে সভাৰ সভাপতি হৈ থকা আদি নিয়ম-তন্ত্ৰৰ কেইটিমান মৌলিক সাল-সলনি কৰা হয়। এই অধিবেশনত ডিম্বেশ্বৰ নেওগ প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

পৃথিৱীৰ দ্বিতীয় মহাসমৰ তেতিয়া পূৰ্ণ পৰ্যায়ত চলি থকা অৱস্থাত অসম সাহিত্য সভাৰ স্থায়ী কাৰ্যালয় আৰু পুথিশাল সামৰিক অধিকাৰত থকাৰ উপৰিও ভগাঁজন সম্পাদকে সমূলকৈ টকা-কড়ি আৰু কাকত-পত্ৰ হস্তান্তৰ নকৰা হেতুকে সৃষ্ট হব লগা অচল অৱস্থা সত্ত্বেও সভাৰ প্ৰস্তাৱ অনুসৰি (১) অসম সাহিত্য সভাৰ বুৰঞ্জী; (২) অসমীয়া সাহিত্যৰ বিৱৰণমূলক তালিকা; (৩) বুদ্ধদেৱ, যীশুখৃষ্ট, মহম্মদ, শঙ্কৰদেৱ প্ৰভৃতিৰ বাণী; (৪) অসমীয়া শিশু-বিশ্বকোষৰ আঁচনি আদি সঙ্কলন কাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰা হয়। কিন্তু বুদ্ধৰ পৰিস্থিতিত সেইবোৰ ছপাই উলিওৱা সম্ভৱ নোহোৱাত সেইবোৰ পিছৰ প্ৰধান সম্পাদকক গতাই দিয়া হয়।

তেতিয়ালৈকে অসম সাহিত্য সভাৰ মুঠ সাতাইশজন আজীৱন সভ্যৰ নাম পোৱা হৈছিল, কিন্তু তাৰ কোনো স্কীয়া হিছাপ নাছিল। সেইবোৰ তেতিয়াৰ মন্ত্ৰী সভাতে আৰম্ভ কৰি নৱকৈ এশ জন আজীৱন সভ্য কৰি তাৰে ট. ১০,০০০.০০ দহ হাজাৰৰ এক অক্ষয় পুঁজিৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও এইবাৰৰ কাৰ্যকালৰ শেষত সকলো খৰচ বাদে সাধাৰণ পুঁজিত ট. ৩,০৩২.৬ অনা, ড্ৰাফ্ট ট. ৯৯৬.৬ পাই আৰু ট. ১,৪৫০.৬ অনা, আৰু নগদ ট. ৫০ প্ৰায় দেড়কুৰি নতুন ফাইলে সৈতে পিছৰ সম্পাদকৰ হাতত জমা দিয়া হয়। গাঁৱে-ভূঁয়ে বহুত শাখা-সভাও নকৈ গঠন কৰা হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ বিংশ অধিবেশন, ডিব্ৰুগড়

১৯৪৭ৰ ৪, ৫, ৬ এপ্ৰিলত আকৌ নীলমণি ফুকনৰ সভাপতিত্বত ডিব্ৰুগড়ত অসম সাহিত্য সভাৰ বিংশ অধিবেশন বহে। এইবাৰ মুজান্নাথ বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ একবিংশ অধিবেশন, মাৰ্ঘেৰিটা

১৯৫০ৰ ১১ আৰু ১২ মাৰ্চত অন্ধকাগিৰি ৰায়চৌধুৰীৰ সভাপতিত্বত মাৰ্ঘেৰিটাত বহে। “মাৰ্ঘেৰিটাত বহা অধিবেশনত সদৌ অসমৰ পৰা কুৰিজন প্ৰতিনিধিয়েও যোগ দিয়া নাছিল আৰু সেই সভাত উপস্থিত থকা প্ৰায় সকলো প্ৰতিনিধিয়ে বিষয়-বাবৰ ভাগ পাইছিল।” এয়ে ১৯৪৭ৰ পৰা তিনি-চাৰি বছৰৰ অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যতৎপৰতা-হীনতাৰ বিশিষ্ট ভাষ্য। এইবাৰ কেশৱনাৰায়ণ দত্ত প্ৰধান সম্পাদক হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাবিংশ অধিবেশন, শ্বিলং

১৯৫৩ৰ ৮ আৰু ৯ নৱেম্বৰত সূৰ্যকুমাৰ ভূঞাৰ সভাপতিত্বত শ্বিলঙত অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাবিংশ অধিবেশন হয়। অসমৰ ৰাজধানীত এই অধিবেশন ৰাজকীয় মৰ্যাদাৰে সম্পন্ন হৈছিল বুলিব পাৰি। তেতিয়াৰ ৰাজ্যপাল জয়ৰাম দাস দৌলতৰামে প্ৰদৰ্শনীৰ দুৱাৰ মুকলি কৰে আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী বিষ্ণুৰাম মেধিয়ে মূল সভাৰ উদ্বোধন কৰে; বিত্তমন্ত্ৰী মতিৰাম বৰা আদৰ্শ সভাপতি আৰু বিধান সভাৰ অধ্যক্ষ কুলধৰ চলিহা সংস্কৃতি শাখাৰ সভাপতি আছিল। ৰাজকীয় কৰ্মচাৰীৰ উপৰি স্থানীয় জন-জাতিৰ লোকে ইয়াত গণচালনিকৈ যোগ দিছিল। আগৰ প্ৰধান সম্পাদকে বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদন দাঙি নথবা আদি আসোঁৱাহবোৰে নিয়ম-তান্ত্ৰিক বেমেজালিৰ সৃষ্টি কৰে। নতুন বছৰৰ বাবে অতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰয়োবিংশ অধিবেশন, যোৰহাট

১৯৫৪ৰ ৩১ দিশেশ্বৰ আৰু ১৯৫৫ৰ ১ জানুৱাৰীত নলিনীবালা দেৱীৰ সভানেতৃত্বত যোৰহাটত অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰয়োবিংশ অধিবেশন বহে। এইবোৰো অতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকা প্ৰধান সম্পাদক আৰু প্ৰেমধৰ ৰাজখোৱা পত্ৰিকা সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়। ত্ৰয়োবিংশ অধিবেশনৰ ভাষণাৱলীৰে ‘অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী’ প্ৰথম ভাগ আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম বাৰজন সভাপতিৰ অভিভাষণেৰে ‘ভাষণাৱলী’ প্ৰথম ভাগ প্ৰকাশিত হয়। ইয়াৰ আগ বছৰতে ৰাজ্যিক অৰ্থ সাহায্য ছয় হাজাৰ টকালৈ বৃদ্ধি পায়। আৰু এই বছৰত অসম সাহিত্য সভাৰ পক্ষৰ পৰা এক নিযুক্তি দলে ৰাজ্য পুনৰ্গঠন আয়োগৰ আগত সাক্ষাৎ আৰু স্মাৰক-পত্ৰ প্ৰদান কৰে। ধৰ্মেশ্বৰী দেৱী বৰুৱানীক কাব্যভাৰতী উপাধি দানেৰে সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্বিংশ অধিবেশন, গুৱাহাটী

১৯৫৫ৰ ২৬ আৰু ২৭ দিশেশ্বৰত যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ চতুৰ্বিংশ অধিবেশন গুৱাহাটীত বহে। আগৰ প্ৰধান সম্পাদকেই পুনৰ্নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৫৬ৰ ৯ জুনত সদৌ অসম জুৰি 'নেফা দিবস' পালন কৰি উত্তৰ-পূব সীমান্তত অসমীয়া ভাষাক ন্যায্য স্থান দিবলৈ দাবী জনোৱা হয়। দুটা নিযুক্তি দলে শ্বিলং আৰু গুৱাহাটীত অসমৰ ৰাজ্যপাল আৰু কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীক সাক্ষাৎ কৰে। এই সম্পৰ্কত ওলোৱা এখনি ইংৰাজী প্ৰচাৰ-পত্ৰৰ উপৰি 'অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী' দ্বিতীয় ভাগ এই বছৰতে প্ৰকাশিত হয় আৰু ত্ৰয়োদশ অধিবেশনৰ পৰা তেৰজন সভাপতিৰ অভিভাষণেৰে ভাষণাৱলী দ্বিতীয় ভাগ উলিয়াবলৈ সাজু কৰা হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চবিংশ অধিবেশন, ধুবুৰী

১৯৫৬ৰ ২৭ আৰু ২৮ দিশেশ্বৰত বেণুধৰ শৰ্মাৰ সভাপতিত্বত ধুবুৰীত অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চবিংশ অধিবেশন বহে। শ্ৰীকপনাথ ব্ৰহ্ম বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাপতি আছিল। এইবাৰ পৰাগধৰ চলিহা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ষড়বিংশ অধিবেশন, তিনিচুকীয়া

১৯৫৮ৰ এপ্ৰিলৰ ২০ আৰু ২১ত পদাধৰ চলিহাৰ সভাপতিত্বত তিনিচুকীয়াত অসম সাহিত্য সভাৰ ষড়বিংশ অধিবেশন বহে। নতুন বছৰৰ বাবে বিনন্দচন্দ্ৰ বৰুৱা প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তবিংশ অধিবেশন, নগাঁও

১৯৫৯ৰ এপ্ৰিলৰ ১৯ আৰু ২০ অতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ সভাপতিত্বত নগাঁৱত অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তবিংশ অধিবেশন বহে। মূল সভাৰ লগতে বুৰঞ্জী-শাখা, বিজ্ঞান-শাখা, কবি-সম্মেলন, আলোচনা-চক্ৰ আদিও হয়। নতুন বছৰৰ বাবে যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামীক প্ৰধান সম্পাদক পাতে।

অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টাবিংশ অধিবেশন, পলাশবাৰী

১৯৬০ৰ অক্টোবৰ ২৮ আৰু ২৯ত ত্ৰৈলোক্যনাথ গোস্বামীৰ সভাপতিত্বত পলাশবাৰীত অসম সাহিত্য সভাৰ অষ্টাবিংশ অধিবেশন বহে। এইবাৰ মহেশ্বৰ নেওগ প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ঊনবিংশ অধিবেশন, গুৱালপাৰ

১৯৬১ৰ ৩১ অক্টোবৰ আৰু ১ নৱেম্বৰত দুবছৰীয়া কাৰ্যকাল লৈ পৰিৱৰ্তিত নিয়মাৱলী মতে গুৱালপাৰত আগৰ সভাপতি, সম্পাদক আৰু কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ নেতৃত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ ঊনবিংশ অধিবেশন হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰিংশ অধিবেশন, নাজিৰা

১৯৬৩ৰ এপ্ৰিলৰ ১০ আৰু ২০ত বৰ্জকান্ত বৰকাকতীৰ সভাপতিত্বত নাজিৰাত অসম সাহিত্য সভাৰ ত্ৰিংশ অধিবেশন বহে। সম্মেলনৰ শেষ দিনাই বৰ্জকান্ত বৰকাকতীৰ মৃত্যু ঘটাত কাৰ্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে মিত্ৰদেৱ মহন্তক সভাৰ সভাপতি পাতে। মহেশ্বৰ নেওগ আকৌ দুবছৰৰ বাবে প্ৰধান সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

অসম সাহিত্য সভাৰ একত্ৰিংশ অধিবেশন, দিগবৈ

১৯৬৪ৰ এপ্ৰিলত শ্ৰীমিত্ৰদেৱ মহন্তৰ সভাপতিত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ একত্ৰিংশ অধিবেশন বহে।

অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাত্ৰিংশ অধিবেশন, নলবাৰী

১৯৬৫ৰ জানুৱাৰীৰ ১৭, ১৮, ১৯ত ডিম্বেশ্বৰ নেওগৰ সভাপতিত্বত নলবাৰীত অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাত্ৰিংশ অধিবেশন বহে। হৰিপ্ৰসাদ নেওগ প্ৰধান সম্পাদক আৰু যোগেশচন্দ্ৰ দাস পত্ৰিকা সম্পাদক নিৰ্বাচিত হয়।

(খ) অসম সাহিত্য সভাৰ উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্য

অসম সাহিত্য সভাৰ "নিয়মাৱলী"ত ইয়াৰ উদ্দেশ্য এই বুলি আছে: "অসমীয়া ভাষা সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কৰাই এই সভাৰ উদ্দেশ্য।" এই উদ্দেশ্য সাধনৰ বাবে "তলত দিয়া মতে কাৰ্য কৰিবলৈ সভা যত্নপৰ হব: (ক) অভিধান ব্যাকৰণ আৰু অন্যান্য গ্ৰন্থৰ সংকলন আৰু প্ৰকাশ; (খ) প্ৰাচীন সাহিত্যৰ অনুসন্ধান, সংগ্ৰহ, গবেষণা আৰু প্ৰকাশ; (গ) অসমীয়া সাহিত্যত যি যি বিষয়ৰ পুথিৰ অভাৱ, সেই অভাৱৰ দূৰীকৰণ; (ঘ) উপযুক্ত গ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ নিমিত্তে বঁটা, আৰু সামৰ্থ্যহীন সাহিত্যিকক সাহায্য দান; (ঙ) সঙ্গীত আৰু চিত্ৰবিদ্যাৰ উন্নতিসূচক কাৰ্যৰ বিধান; (চ) সভাৰ এখন মুখপত্ৰ প্ৰকাশ; (ছ) ৰাইজৰ মাজত সাহিত্য প্ৰচাৰ; (জ) সাহিত্যৰ উন্নতিৰ অৰ্থে আন আন কাৰ্য।"

সভাৰ আটো কুৰি বছৰীয়া জীৱনত অকল উক্ত প্ৰায় সকলো বিধ কাৰ্যত হাত দিয়া হৈছে, এনে নহয়; স্বভাৱতে তেনে কাৰ্যক্ষেত্ৰৰ চাৰি সীমা পাৰ হৈও কাম কৰা হৈছে। কাৰ্যকৰী নহ'ল যদিও সভাৰ একাদশ অধিবেশনত অসমৰ অন-অসমীয়া অঞ্চলবোৰত অসমীয়া প্ৰচাৰৰ প্ৰস্তাৱ

এটি লোৱা হৈছিল ; আৰু ঘাইকৈ সেই উদ্দেশ্যেই উনবিংশ অধিবেশনত বুদ্ধদেৱ, যীশুখৃষ্ট, মহম্মদ, শঙ্কৰদেৱ প্ৰভৃতিৰ বাণী জনসাধাৰণৰ উপযোগীকৈ প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ গৃহীত হৈছিল। একবিংশ অধিবেশনত অসমৰ ৰাজ্যিক ভাষা অসমীয়া হ'ব লাগে বুলি দাবী জনাই প্ৰস্তাৱ লোৱা হয়। ত্ৰয়োবিংশ অধিবেশনৰ পাছত অসম সাহিত্য সভাৰ নিযুক্তি দলে ৰাজ-পুনৰ্গঠন আয়োগৰ আগত সাক্ষ্য প্ৰদান আৰু স্মাৰক-পত্ৰ অৰ্পণ কৰা কাৰ্যও বিশেষ মন কৰিব লগীয়া। একে বছৰতে সৰ্বভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগৰ আগত অসম সাহিত্য সভাৰ ফালৰ পৰা সাক্ষ্য দিয়া আৰু ইয়াৰ আগৰ বছৰত দিল্লীত বহা মিলিত জাতীয় ৰাষ্ট্ৰ সংঘলৈ প্ৰতিনিধি পঠোৱা কাৰ্য বিশেষ প্ৰাধান্যযোগ্য।

১৯৫৬ৰ পৰা অসম সাহিত্য সভাৰ জাতীয়তাবাদী কাৰ্য-কলাপ আৰু স্কম্পট। এই বছৰ ৯ জুনত সদৌ অসম জুৰি পালন কৰা 'উত্তৰ-পূব সীমান্ত অসম দিৱস', এই সম্পৰ্কত অসমৰ ৰাজ্যপাল আৰু কেন্দ্ৰীয় গৃহ মন্ত্ৰীৰ লগত অসম সাহিত্য সভাৰ নিযুক্তি দলৰ সাক্ষাত, আৰু এই সম্বন্ধীয় প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত কিতাপ-কাকত আদিৰ যোগে কৰা আন্দোলন বিশেষ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। ৰাজ্যিক প্ৰশাসনীয় ভাষা অসমীয়া হ'ব লাগে বুলি সপ্তবিংশ অধিবেশনত নতুনকৈ দাবী জনোৱা হয়, আৰু সেই বছৰতে এই সম্পৰ্কে সদৌ অসম জুৰি জন-আন্দোলন আৰম্ভ হয়। বৰ্তমান জন-জাতি, ভগনিয়াৰ আৰু বনুৱা সমাজৰ মাজত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য চলি আছে। জাতীয় সংহতিৰ এনে চেষ্টাই অসম সাহিত্য সভাক শুদ্ধ সাহিত্যিক অনুষ্ঠানতকৈ জাতীয় অনুষ্ঠান ৰূপেহে প্ৰতিপন্ন কৰিছে, আৰু ই সম্পূৰ্ণ স্বাভাৱিক। কিন্তু ইয়াৰ সাহিত্যিক দিশটো যাতে জাতীয়তা প্ৰচাৰৰ হেঁচাত আগলৈ অৱহেলিত হ'বলৈ নাপায় তাৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ সাহিত্য-পৰিষদ বিভাগ স্ককীয়া কৰাৰ কথাও চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। অসম সাহিত্য সভাৰ বৰ্তমান বিশাল প্ৰসাৰৰ হেতুকে ভিতৰে-বাহিৰে ইয়াৰ প্ৰচাৰ বিভাগ সুসংগঠিত কৰিবৰ দিহা এতিয়াই আৱশ্যক হৈ পৰিছে। প্ৰচাৰ কাৰ্যৰ বাবে নিজাকৈ ততালিকে দুটি বস্তু আৱশ্যক : (১) পুথি-শাল, আৰু (২) যান-বাহন। বৰ্তমান আৰ্থিক অনাটন সত্ত্বেও সভাই অনুষ্ঠাপীয়াতকৈ এই দুটি সম্পত্তি সহজে অৰ্জন কৰিব পাৰিব নিশ্চয়।

(গ) অসম সাহিত্য সভাৰ আজীৱন সভ্যসমূহ

॥ ডিব্ৰুগড় ॥

শ্ৰীসদানন্দ দুৱৰা
শ্ৰীটকেশ্বৰ বৰুৱা
শ্ৰীগদাৰাম চৌধাৰী
শ্ৰীনিৰুপমা ফুকন
শ্ৰীছয়িদুৰ ৰহমান
শ্ৰীহৰপ্ৰসাদ চলিহা
শ্ৰীভীমবৰ দেউৰী
শ্ৰীদুলালচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্ৰীবিলাসৰায় খেমনি
শ্ৰীনকুলচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্ৰীবিপিনকুমাৰ বৰগোহাঁই
শ্ৰীদেবীপ্ৰসাদ দাস
শ্ৰীঅমৰেন্দ্ৰ নাথ পাঠক

শ্ৰীনন্দেশ্বৰ চক্ৰৱৰ্তী
শ্ৰীআলোকচন্দ্ৰ ৰাজখোৱা
শ্ৰীৰমেশচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্ৰীনৱকুমাৰ দত্ত
শ্ৰীসৰ্বানন্দ ৰাজকুমাৰ
শ্ৰীমহেন্দ্ৰপ্ৰসাদ দত্ত
শ্ৰীধীৰেন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা
শ্ৰীদেৱকুমাৰ দত্ত
শ্ৰীগোলোকচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্ৰীমহাদেৱ জালান
শ্ৰীনীলমণি ফুকন
শ্ৰীদেৱলৰাম কালুপা

॥ তিনিচুকীয়া-নাহৰকটীয়া ॥

শ্ৰীসোমেশ্বৰ বৰুৱা
শ্ৰীবৈদ্যনাথ চক্ৰৱৰ্তী
শ্ৰীবাবাজান আলি হাজৰিকা
শ্ৰীগজেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা
শ্ৰীমহম্মদ ছফি
শ্ৰীউমেশ্বৰ নেওগ
শ্ৰীভীম সিং

শ্ৰীটকেশ্বৰ শৰ্মা বৰুৱা
শ্ৰীদুৰ্গাদত্ত লোহিয়া
শ্ৰীপ্ৰেমধৰ ৰাজখোৱা
শ্ৰীখেতকধৰ বৰুৱা
শ্ৰীযোগীন্দ্ৰ সিং ছৰ্দাৰ
শ্ৰীস্নেহ দেৱী

॥ ডুমডুমা-টিংখাং ॥

শ্ৰীহৰিহৰ চৌধাৰী
শ্ৰীইউনাছ আলি
শ্ৰীদেবেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা
শ্ৰীজুলেমান খাঁ
শ্ৰীমহেন্দ্ৰনাথ কলিতা
শ্ৰীকনকচন্দ্ৰ কোঁৱৰ
শ্ৰীযোগেন্দ্ৰনাথ ডেকা
শ্ৰীওবাইদুল হক

শ্ৰীশৰতচন্দ্ৰ বৰা
শ্ৰীগিৰীশচন্দ্ৰ মৰাণ
শ্ৰীভৈৰৱচন্দ্ৰ বৰা
শ্ৰীধৰ্মকান্ত গোহাঁই
শ্ৰীৰামচৰণ সিংহ
শ্ৰীগোপীৰাম আগৰৱালা
শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈ
শ্ৰীলালচান্দ আগৰৱালা

॥ ডিগবৈ-মাৰ্ঘেৰিটা ॥

শ্রীজয়শ্রী দত্ত
শ্রীনগেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা
শ্রীতহফিজুৰ ৰহমান
শ্রীবিনয় দূৰবা
শ্রীগিৰীজনাথ শৰ্মা
শ্রীমফজল হুছেন

শ্রীহৃদয়ানন্দ কাকতী
শ্রীবিশ্বনাথ বৰুৱা
শ্রীএণ্টনি কেথেল গোৱান
শ্রীপ্ৰফুল্লচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীমোহনচন্দ্ৰ শৰ্মা
শ্রীমাধৱচন্দ্ৰ মজুমদাৰ

॥ শিৱসাগৰ ॥

শ্রীতাৰাপ্ৰসাদ চলিহা
শ্রীভোলানাথ কাকতী
শ্রীলীলাধৰ বৰদলৈ
শ্রীগুৰুপ্ৰসাদ চলিহা
শ্রীঅৱনীকান্ত ফুকন
শ্রীসহজানন্দ ভঁৰালী
শ্রীবিমলাপ্ৰসাদ চলিহা
শ্রীভোলানাথ দত্ত
শ্রীজিতেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা
শ্রীকালীপ্ৰসাদ চন্দ
শ্রীপদ্মাবৰ্ণন বৰুৱা
শ্রীপদ্মধৰ চলিহা
শ্রীজগন্নাথ বৰুৱা

শ্রীবিনয়প্ৰসাদ দাস
শ্রীপ্ৰফুল্লচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীকেন্দ্ৰধৰ বৰগোহাঁই
শ্রীতৰুণচন্দ্ৰ শইকীয়া
শ্রীপাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীসাবলবাম খেমকা
শ্রীমোক্ষদাপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীডিম্বেশ্বৰ নেওগ
শ্রীস্বৰ্ণলতা দত্ত
শ্রীযোগেশ্বৰ বৰুৱা
শ্রীপাৰ্বতীকুমাৰ গোস্বামী
শ্রীপৰশুৰাম বৰুৱা
শ্রীযোগেশ্বৰ দূৰবা

॥ যোৰহাট ॥

শ্রীবাধানাথ ফুকন
শ্রীকেশৱচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীসীতানাথ বৰবৰা
শ্রীচন্দ্ৰধৰ বৰুৱা
শ্রীবংশীধৰ বৰা
শ্রীদেৱেশ্বৰ বৰুৱা
শ্রীজিতেন্দ্ৰকুমাৰ দাস
শ্রীমুক্তানাথ বৰুৱা
শ্রীনকুলচন্দ্ৰ ভূঞা
শ্রীমহম্মদ ছুলতান
শ্রীশশী সাদ বৰুৱা
শ্রীহেমচন্দ্ৰ দত্ত

শ্রীমিত্ৰদেৱ মহন্ত
শ্রীজয়চন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীসুশীলকুমাৰ দাস
শ্রীচুণীলাল ভূপাল
শ্রীপদ্মকান্ত বৰুৱা
শ্রীজীৱকান্ত শইকীয়া
শ্রীহেমেন্দ্ৰপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীসিদ্ধেশ্বৰ বুঢ়াগোহাঁই
শ্রীবিনন্দচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীধৰ্মকান্ত মহন্ত
শ্রীমুবলীধৰ বৰুৱা
শ্রীবাধানাথ হাজৰিকা

শ্রীঅনিল বৰুৱা
শ্রীতোলনচন্দ্ৰ শইকীয়া
শ্রীউমাচৰণ বৰুৱা
শ্রীনবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ
শ্রীশম্ভুপ্ৰসাদ শৰ্মা
শ্রীপ্ৰফুল্লচন্দ্ৰ বৰদলৈ
শ্রীধীৰেন্দ্ৰনাথ বেজবৰুৱা
শ্রীহেড্‌কান্ত বৰপূজাৰী
শ্রীদেৱৰাজ চোপা
শ্রীঅৰুণচন্দ্ৰ গোস্বামী

শ্রীকামেশ্বৰ বৰঠাকুৰ
শ্রীগোলোকচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীগোপালচন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ
শ্রীত্ৰৈলোক্যনাথ গোস্বামী
শ্রীধীৰেন্দ্ৰনাথ বৰবৰা
শ্রীসৰ্বানন্দ বৰঠাকুৰ
শ্রীকনকচন্দ্ৰ মহন্ত
শ্রীনৃপেন্দ্ৰনাৰায়ণ মজুমদাৰ
শ্রীজিতেন্দ্ৰনাথ বৰপূজাৰী
শ্রীদেৱপ্ৰসাদ বৰুৱা

॥ গোলাঘাট-বোকাখাত ॥

শ্রীৰাজেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা
শ্রীধৰ্মেশ্বৰ বৰদলৈ
শ্রীনগেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা
শ্রীবীৰেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা বৰুৱা

শ্রীছেৰাফুল হুছেন
শ্রীজীৱনচন্দ্ৰ তামূলী
শ্রীশ্রীৰাসচন্দ্ৰ ঘোষ

॥ নগাঁও ॥

শ্রীবিমলাকান্ত বৰা
শ্রীবিদ্যাধৰ বৰুৱা
শ্রীমহেন্দ্ৰ বৰদলৈ
শ্রীলুতফুৰ ৰহমান
শ্রীগোলোকচন্দ্ৰ বৰা
শ্রীবোহিতচন্দ্ৰ বেজবৰুৱা
শ্রীমহেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া
শ্রীগুণাবাম বৰা

শ্রীকনকচন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ
শ্রীধৰেন্দ্ৰনাথ চাংমাই
শ্রীশিশিৰকুমাৰ মজুমদাৰ
শ্রীচন্দ্ৰকান্ত ফুকন
শ্রীলক্ষেশ্বৰ হাজৰিকা
শ্রীঅলকানন্দ ভঁৰালী
শ্রীহলধৰ ভূঞা

॥ তেজপুৰ-মঙলদৈ ॥

শ্রীপদ্মা আগবৰালা
শ্রীললিত চন্দ্ৰ ভূঞা
শ্রীহৰকান্ত দাস

শ্রীচাকৰালা দাস
শ্রীঅতুলচন্দ্ৰ বৰুৱা

॥ বঙিয়া-নলবাৰী ॥

শ্রীদুৰ্গাদত্ত আগবৰালা
শ্রীমহেন্দ্ৰনাৰায়ণ চৌধুৰী
শ্রীযাদৱচন্দ্ৰ দাস
শ্রীবিচিত্ৰনাৰায়ণ দত্তবৰুৱা

শ্রীগিৰীশচন্দ্ৰ চৌধাৰী
শ্রীমুনীন্দ্ৰনাৰায়ণ দত্তবৰুৱা
শ্রীজয়দেৱ শৰ্মা

॥ গুৱাহাটী ॥

শ্রীকালিৰাম মেধি
শ্রীপ্ৰফুল্লচন্দ্ৰ গোস্বামী
শ্রীদেৱীপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীছেয়দ ছাদুৱা
শ্রীকনকচন্দ্ৰ শৰ্মা
শ্রীহেমচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীতাৰিণীচৰণ দাস
শ্রীবোহিণীকুমাৰ চৌধাৰী
শ্রীশবতচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীসুৰেন্দ্ৰনাথ চলিহা
শ্রীহৰনাথ বৰুৱা
শ্রীবিষ্ণুপ্ৰসাদ দুৱৰা
শ্রীনাৰায়ণচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীভুবনেশ্বৰী গোস্বামী
শ্রীদেৱপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীইন্দোৰ সিং
শ্রীঅৰবিন্দলাল বৰুৱা
শ্রীজৈহিন্দ হক
শ্রীপ্ৰমোদচন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্য
শ্রীৰাধাগোবিন্দ বৰুৱা
শ্রীৰাজবালা দাস

শ্রীখগেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া
শ্রীমহেন্দ্ৰমোহন চৌধুৰী
শ্রীমহেন্দ্ৰকুমাৰ বৰুৱা
শ্রীকেশৱদেৱ বাৰুৱা
শ্রীমহম্মদ ছাকি
শ্রীঅতুলচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীমদনলাল যাজু
শ্রীকেশৱৰাম বৰা
শ্রীযুগলকুমাৰ দাস
শ্রীসংগীলাল বাগ্ৰী
শ্রীমাধৱৰাম বৰা
শ্রীআবদুল ৰাহেব
শ্রীদুৰ্গাপ্ৰসাদ সিং
শ্রীনিৰঞ্জন গোৱেকা
শ্রীসতেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা
শ্রীভবতলাল গুপ্ত
শ্রীথিৰনাৰায়ণ সিংহ
শ্রীহাসিৰাম সাউদ
শ্রীমুকুন্দমাধৱ শৰ্মা
শ্রীবজ্জনীকান্ত দেৱশৰ্মা

॥ ধুবুৰী-গুৱালপাৰ ॥

শ্রীপ্ৰকৃতিশচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীপ্ৰতুলচন্দ্ৰ বায়চৌধুৰী
শ্রীমিহিবকুমাৰ দাস

শ্রীশৈলেন্দ্ৰনাৰায়ণ দেৱ
শ্রীপ্ৰতুলচন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্তী

॥ শ্বিলং ॥

শ্রীহৰিপ্ৰসাদ বৰুৱা
শ্রীসুপ্ৰভা গোস্বামী
শ্রীসুৰেন্দ্ৰচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীনলিনীকুমাৰ দাস
শ্রীখনীচন্দ্ৰ বৰুৱা
শ্রীসুৰেন্দ্ৰচন্দ্ৰ দত্ত
শ্রীগোকুলচন্দ্ৰ গোস্বামী

শ্রীদেৱবালা চলিহা
শ্রীআতাৰৰ বহমান
শ্রীসুৱলা হাজৰিকা
শ্রীকামালুদ্দিন আহমদ
শ্রীমালতী বৰুৱা
শ্রীৰাজমোহন নাথ
শ্রীমহম্মদ ছামাদ

॥ কাছাৰ-নগালেণ্ড আদি ॥

শ্রীবিষ্ণুনাথ বাজবংশী
শ্রীমদন গোহাঁই
শ্রীজিতেন্দ্ৰগোপাল বৰপূজাৰী
শ্রীমোহন সিং
শ্রীপ্ৰহ্লাদচন্দ ডেকা

শ্রীগোবিন্দচন্দ্ৰ পৈৰা
শ্রীগুৰুপ্ৰসাদ বৰকাকতী
শ্রীপ্ৰবীৰচন্দ্ৰ দাস
শ্রীপ্ৰকৃতিবৰ্জন চৌধাৰী

(ঘ) অসম সাহিত্য সভাৰ শাখা-সমষ্টিসমূহ

শাখা-সভা-সভা-সমূহ

॥ উত্তৰ লখীমপুৰ ॥

লখীমপুৰ সাহিত্য সভা
ভাই সাহিত্য সভা
চকুৰাধনা সাহিত্য সভা

মেৰমুখ সাহিত্য সভা
ধেমাজি সাহিত্য সভা

॥ ডিব্ৰুগড় ॥

ডিব্ৰুগড় সাহিত্য সভা
বৰপথাৰ আঞ্চলিক সভা
ডুমডুমা সাহিত্য সভা
মাৰ্বেবিটা সাহিত্য সভা
ডিগবৈ সাহিত্য-সেৱা সমিতি
মাকুম সাহিত্য সভা
তিনিচুকীয়া সাহিত্য সভা
টিপলিং সাহিত্য সভা
টেঙাখাত সাহিত্য সভা
বৰডুৰি সাহিত্য সভা
নামচাং সাহিত্য সভা

নাহৰকটীয়া সাহিত্য সভা
চাচনি সাহিত্য সভা
টিংখাং সাহিত্য সভা
ডাঙৰি সাহিত্য সভা
দুলীয়াজান সাহিত্য সভা
দিনজয় সাহিত্য সভা
খোৱাং সাহিত্য সভা
মৰাপ সাহিত্য সভা
পানীতোলা সাহিত্য সভা
কাপু সাহিত্য সভা

॥ শিৱসাগৰ ॥

বংপুৰ সাহিত্য সভা
সোণাৰী সাহিত্য সভা
নিতাইপুখুৰী সাহিত্য সভা
ডিমৌ সাহিত্য সভা
চন্ডক সাহিত্য সভা
চেলংহাট সাহিত্য সভা
নাজিৰা সাহিত্য সভা
নামতী সাহিত্য সভা

আলোক সাহিত্য সভা
দিখৌমুখ সাহিত্য সভা
কোঞৰপুৰ সাহিত্য সভা
বকতা সাহিত্য সভা
সলগুৰি সাহিত্য সভা
জ্ঞানোদয় সাহিত্য সভা
ধিতাইপুখুৰী সাহিত্য সভা
ধ্ৰুৱজ্যোতি সাহিত্য সভা

আমগুৰি সাহিত্য সভা
জাঁজী সাহিত্য সভা
সাপেখাতী সাহিত্য সভা
ঘোৰাজান সাহিত্য সভা

মেটেকা সাহিত্য সভা
চাৰিং সাহিত্য সভা
বৰহাট সাহিত্য সভা

॥ যোৰহাট ॥

যোৰহাট সাহিত্য সভা
পশ্চিম যোৰহাট সাহিত্য সভা
টীয়ক সাহিত্য সভা
চাৰিগাঁও সাহিত্য সভা
বানিগাঁও সাহিত্য সভা
কল্যাণী সাহিত্য সভা
দিছে নগৰ সাহিত্য সভা

চেকিয়াজুলী সাহিত্য সভা
সেউজী কলা সাহিত্য সভা
গড়মূৰ সাহিত্য সভা
তামুলীছিংগা সাহিত্য সভা
মৰিয়নী সাহিত্য সভা
তিতাবৰ সাহিত্য সভা

॥ গোলাঘাট ॥

গোলাঘাট সাহিত্য সভা
কমৰবন্ধা সাহিত্য সভা
প্ৰগতি অসম সাহিত্য সভা
মৰঙী প্ৰগতি সাহিত্য সভা
দেৰগাঁও সাহিত্য সভা
কুৰানগুৰি সাহিত্য সভা

জ্যোতি সাহিত্য সভা
পূব ঘিলাধাৰী সাহিত্য সভা
পশ্চিম ঘিলাধাৰী সাহিত্য সভা
পুৱতী সাহিত্য সভা
উদয় সাহিত্য সভা
বৰপথাৰ সাহিত্য সভা

॥ নগাঁও ॥

নগাঁও সাহিত্য সভা
হাতীচোং সাহিত্য সভা
লামডিং সাহিত্য সভা
মনছুন কলা পৰিষদ

টিং সাহিত্য সভা
যমুনামুখ সাহিত্য সভা
কলীয়াবৰ সাহিত্য সভা
পূব কামপুৰ সাহিত্য সভা

॥ তেজপুৰ ॥

চতিয়া সাহিত্য সভা
মধ্য ছয় দুৱাৰ সাহিত্য সভা
কলাবাৰী সাহিত্য সভা
সূৰ্য্যোদয় সাহিত্য সংঘ
ভৰলীপৰীয়া সাহিত্য সভা
মাজবাট সাহিত্য সভা

চাৰিআলি সাহিত্য সভা
চেকিয়াজুলী সাহিত্য সভা
দুনী সাহিত্য সভা
তেজপুৰ সাহিত্য সভা
উষা সাহিত্য সভা

॥ মঙলদৈ ॥

মঙলদৈ সাহিত্য সভা
টংলা সাহিত্য সভা
হৰিশিঙা সাহিত্য সভা
ডাহী সাহিত্য সভা

ওদালগুৰি সাহিত্য সভা
নৱজ্যোতি সাহিত্য সভা
খৈৰাবাৰী সাহিত্য সভা
বিহগুৰি সাহিত্য সভা

॥ গুৱাহাটী ॥

গুৱাহাটী সাহিত্য সভা
উত্তৰ গুৱাহাটী সাহিত্য সভা
দক্ষিণ গুৱাহাটী সাহিত্য সভা
সৰিতা সভা
জ্যোতি সাহিত্য সভা
তামুলপুৰ সাহিত্য সভা
পলাশবাৰী সাহিত্য সভা
দুনী সাহিত্য সভা
বঙিয়া আলোচনী সভা
হাজো আঞ্চলিক সভা
মাজিৰ গাঁও সাহিত্য সভা
টিহ সাহিত্য সভা

নলবাৰী সাহিত্য সমাজ
নৱোদয় সাহিত্য সভা
জ্ঞানোদয় সমাজ
বৰকেত্ৰী সাহিত্য সভা
পকোৱা সাহিত্য সমাজ
মধ্যবজালি সাহিত্য সভা
মালীগাঁও সাহিত্য সভা
বিদ্যাপীঠ নগৰ সাহিত্য সভা
ধমধমা সাহিত্য সভা
বৰমা সাহিত্য সভা
পশ্চিম বৰিগোঁগ সভা

॥ বৰপেটা ॥

বৰপেটা সাহিত্য সভা
পাঠশালা সাহিত্য সভা
সুন্দৰীদিয়া সাহিত্য সভা

ভাৰতী অধ্যয়ন চক্ৰ
বৰপেটা ব'ড সাহিত্য সভা
পাকা সৰিহ সাহিত্য সভা

॥ ধুবুৰী—গুৱালপাৰ ॥

ধুবুৰী সাহিত্য সভা
কোকৰাঝাৰ সাহিত্য সভা
প্ৰতাপগড় সাহিত্য সভা

বিজনী সাহিত্য সভা
অভয়াপুৰী সাহিত্য সভা
আগমনি সাহিত্য সভা

॥ কাছাৰ—নগালেণ্ড আদি ॥

শিলচৰ সাহিত্য সভা
জাপিবন্দ সাহিত্য সভা
ডিমাপুৰ সাহিত্য সভা
হৰিনগৰ সাহিত্য সভা
ধমখু লাইন সাহিত্য সভা

টিক্ৰিকনা সাহিত্য সভা
কহিমা সাহিত্য সভা
ডিফু সাহিত্য সভা
মুকুল সংঘ, শ্বিলং

স্বীকৃত সভাসমূহ

॥ নখীমপুৰ ॥

তৰুণ সাহিত্য সংঘ

॥ শিৱসাগৰ ॥

শান্তি সাহিত্য মন্দিৰ, নাজিৰা
সাহিত্য চক্ৰ, যোৰহাট
সাহিত্য চ'ৰা

॥ নগাঁও ॥

মলয়া আলোচনা চক্ৰ
কলংপৰীয়া আলোচনা চক্ৰ

॥ দৰং ॥

অসমীয়া ভাষাৰ উন্নতি সাধিনী সভা, তেজপুৰ

॥ কামৰূপ ॥

বেজবৰুৱা সাহিত্য পৰিষদ
সাহিত্য বিকাশ চ'ৰা

॥ দিল্লী ॥

অসমীয়া ছাত্ৰ সন্মেলন

(৬) অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰকাশনসমূহ

চন্দ্ৰকান্ত অভিধান	হৰিপ্ৰসাদ নেওগৰ বাধাকান্ত
অসম সাহিত্য সভাৰ ভাষণাৱলী	যতীন গোস্বামীৰ চেকিয়াল ফুকন
প্ৰথম ভাগ (প্ৰথম বাৰখন)	কমলেশ্বৰ শৰ্ম্মাৰ কবি চৌধাৰী
অসম সাহিত্য সভাৰ ভাষণাৱলী	পৰাগ চলিহাৰ সীমান্ত সম্ভেদ
দ্বিতীয় ভাগ (পিছৰ তেৰখন)	পৰাগ চলিহাৰ <i>Outlook on NEFA</i>
অসম সাহিত্য সভাৰ ভাষণাৱলী	শান্তী-ভট্টাচাৰ্যৰ <i>This is Assamese</i>
তৃতীয় ভাগ (বুৰঞ্জী শাখাৰ)	সভাপণ্ডিতৰ নীলাচল পাঠ
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী	মহেশ্বৰ নেওগৰ <i>Language Question</i>

প্ৰথম ভাগ (ত্ৰয়োবিংশ সন্মেলন)
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী
দ্বিতীয় ভাগ (চতুৰ্বিংশ সন্মেলন)
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী
গুৱালপাৰা (উনত্ৰিংশ সন্মেলন)
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী
(নাজিৰা, ত্ৰিংশ সন্মেলন)
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী
(ডিগবই, একত্ৰিংশ সন্মেলন)
হৰিবৰ বিপ্ৰাৰ লৱ-কুশৰ যুদ্ধ
ভাগৱত শিশুৰ সাহিত্য তন্ত্ৰ
বলোৱামৰ ব্ৰহ্মবৈৱৰ্ত্ত পুৰাণ
ৰমাকান্তৰ বনমালী চৰিত
চেকিয়াল ফুকনৰ অসমীয়া ভাষা
বেজবৰুৱাৰ জীৱন-সোঁৱৰণ
ৰাজখোৱাৰ ঋণবাক্য-কোষ
গৰ্ণীৰ কামিনীকান্তৰ চৰিত্ৰ
তামুলীৰ লোকগীতি সংগ্ৰহ
মহেশ্বৰ নেওগৰ পৱিত্ৰ অসম
ভূঞাৰ বুৰঞ্জীমূলক তালিকা
নকুল ভূঞাৰ চাহ বনুৱা
ভূঞাৰ বাধাকান্ত সন্দিকৈ

লংকাম টেবলৰ মিকিৰ জনজাতি
লুয়েৰ দাইৰ উদয়াচলৰ সাধু
ভট্টাচাৰ্যৰ অসমৰ জনজাতি
শান্তীৰ জনজাতীয় সাধু
নেওগ-শৰ্ম্মাৰ সাহিত্য-সমীক্ষা
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ তত্ত্বকথা
নগেন্দ্ৰনাৰায়ণ চৌধুৰীৰ গল্প
মহেশ্বৰ নেওগৰ সীমান্তৰ শিক্ষা
শৰ্ম্মাৰ *Assamese for All*
শৰ্ম্মাৰ অসমীয়া স্বয়ং শিক্ষক
সত্যেন্দ্ৰ শৰ্ম্মাৰ ৰূপকত্ৰয়ম
দেৱশৰ্ম্মাৰ মুদ্ৰাৰক্ষস
ৰাজশেখৰৰ কৰ্পূৰমঞ্জৰী
গগৈৰ জয়মতী আৰু মূলা
অশান্ত হিমালয় সীমান্তৰ আহ্বান
বৰদাক্তাৰ, বৰ-নিলাদ
বৰদাক্তাৰ বৰকাকতী
সাহিত্য দৰ্পণৰ ভাঙনি
অৰুণোদইৰ ধলফাট
খাছী অসমীয়া : গাৰো অসমীয়া
অসম সাহিত্য সভা বাৰ্ষিকী
(নলবাৰী, দ্বাত্ৰিংশ সন্মেলন)

(৮) অসম সাহিত্য সভাৰ বৰ্তমান বছৰ (১৯৬৫-৬৬) কাৰ্য্যক্ৰম

(১) ১৯৬৫ ব ১৩ সেপ্তেম্বৰৰপৰা ৰাজ্যিক ভাষা প্ৰয়োগ

১৯৫০ ব পৰা অসম সাহিত্য সভাই দাবী জনাই অহা সত্ত্বেও, আৰু ১৯৬০ ত অসম বিধান সভাই ভাষা-বিধি গ্ৰহণ কৰিলেও, প্ৰয়োগ ক্ষেত্ৰত অসম ৰাজ্যপালৰ আজলমঠালি দেখি নলবাৰী সন্মেলনত ১৯৬৫ ব ১৩ সেপ্তেম্বৰৰ পৰা সকলো পৰ্যায়তে ভাষা-বিধি বলৱৎ কৰিবলৈ নৱকৈ দাবী জনাই প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হয়। এই প্ৰস্তাৱৰ দাবী দৃঢ়ীভূত কৰিবলৈ কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ সিদ্ধান্তক্ৰমে বিভিন্ন প্ৰচেষ্টা চলোৱা হয়— (১) ১৯৬৫ ব ১৫ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা অসম চৰ্কাৰ আৰু সাধাৰণ সদৌ সম্পৰ্কৰ লিখা-লিখিত ইংৰাজী ত্যাগ কৰি কেৱল অসমীয়া ভাষা প্ৰায় বাধ্যতামূলকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হয়; (২) ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীত ভাষা-বিধি প্ৰয়োগ বলৱৎ কৰিবলৈ পুৱল জন-মত গঢ়িবৰ বাবে গুৱাহাটীত এখন প্ৰতিনিধিমূলক সাংবাদিক

সম্মেলন পতা হয়; (৩) ১১ মাৰ্চত সমগ্ৰ অসম জুৰি অসম সাহিত্য-সভাৰ নিজা শাখা-সমষ্টি আদিৰ উপৰি ঘাইকৈ ছাত্ৰ আৰু বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ে ভাষা-বিধি প্ৰয়োগ দিবলৈ অপূৰ্ব সফলতাৰে পালন কৰে; (৪) ১১জুনৰ পৰা ৰাজ্যিক পৰিভাষা সঙ্কলন কাম ক্ৰিপ্তাবে আগবঢ়াত অসম সাহিত্য সভাই অসম ছৰ্কাৰক সক্ৰিয় সহযোগ দান কৰে; (৫) ২৭ আগষ্টত সভাপতি শ্ৰীডিম্বেশ্বৰ নেওগ দেৱৰ নেতৃত্বত অসম সাহিত্য সভাৰ পাঁচজনীয়া নিযুক্তি দলে শিলঙত মুখ্যমন্ত্ৰীক লগ ধৰি ১৯৬৫ ব ১৩ সেপ্তেম্বৰৰপৰা ভাষা-বিধি প্ৰয়োগৰ দাবী সূচকভাৱে দাঙি ধৰি এখন স্মাৰক পত্ৰ দিয়ে, আৰু ইমান বছৰে অসম সাহিত্য সভা হেন এক মহৎ জাতীয় অনুষ্ঠানৰ দাবীলৈ সমূলে আওকাণ কৰা বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ ন্যায়সঙ্গত ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰে।

মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচলিহাই তেখেতৰ ৰাজ্যপালনৰ অতিৰিক্ত মুখ্য-সচিব, উপ-সচিব আৰু ভাষা-বিধি সচিবৰ সৈতে স্মাৰক-পত্ৰখনি মন দি পঢ়ে, আৰু ততালিকে সকলো পৰ্যায়ত ভাষা-বিধি প্ৰয়োগ কৰাৰ বাটত থকা প্ৰশাসনীয় আৰু ব্যৱহাৰিক আঁহকালবোৰৰ কথা বিৱৰি কয়। তথাপি তেখেতে অসম সাহিত্য সভাৰ নলবাৰী অধিবেশনৰ প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতি শুদ্ধা জ্ঞাপন কৰি ১৯৬৫ ব ১৩ সেপ্তেম্বৰ দিনটো মানি লয়, আৰু সেই দিনাঙ্কৰ পৰা অন্ততঃ মহকুমা পৰ্যায়ত ৰাজ্যিক ভাষা বলৱৎ কৰাৰ জাননী দিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে। পৰবৰ্তী পৰ্যায়বোৰ সম্পূৰ্ণ কৰি ভাষা-বিধি প্ৰয়োগ কৰাৰ কালক্ৰম বান্ধি দি তেখেতে সেইদিনাই সভাপতি শ্ৰীনেওগলৈ এখনি পত্ৰ দিয়ে, আৰু অসম ৰাজ্যপালনৰ সেই কাৰ্যসূচী সম্পন্ন কৰিবৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ সহযোগ কামনা কৰে। প্ৰতিশ্ৰুতি অনুসাৰে অসম ছৰ্কাৰে লগে লগেই উক্ত ঘোষণা আৰু কাৰ্যক্ৰম প্ৰচাৰ কৰে। ৩০।৩১ অক্টোবৰত বহা কাৰ্য-নিৰ্বাহকে প্ৰস্তাৱ লয়: “১৯৬৫ ব ১৩ সেপ্তেম্বৰ তাৰিখৰ পৰা সকলো পৰ্যায়তে ৰাজ্যিক ভাষা আইনখন প্ৰয়োগ কৰিবলৈ জনোৱা দাবীৰ সন্দৰ্ভত ছৰ্কাৰে উক্ত তাৰিখৰ পৰা মাত্ৰ মহকুমা পৰ্যায়তহে অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ জাননী দিয়াত অসম সাহিত্য সভা সন্তুষ্ট হ'ব পৰা নাই। নিজ নীতি ঘোষণা কৰাৰ পাছতো ৰাজ্যিক ভাষা হিচাপে অসমীয়াক মৰ্যাদা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ছৰ্কাৰে উদাসীনতা প্ৰদৰ্শন কৰাত সভাই গভীৰ উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰে আৰু অনতিবিলম্বে ছৰ্কাৰে নিজে ঘোষণা কৰা নীতি অনুযায়ী মহকুমাৰ সকলো বিভাগতে অসমীয়াক ৰাজ্যিক ভাষাৰ মৰ্যাদা দিবলৈ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে টানি অনুৰোধ জনায় আৰু কাৰ্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে ছৰ্কাৰে ভাষা-আইনৰ পুনৰ্প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত দেখুওৱা তথাকথিত অসুবিধাসমূহ আঁতৰ কৰি তুৰন্তে সকলো পৰ্যায়তে প্ৰয়োগৰ দাবী জনায়।”

সুখৰ বিষয় ১৯৬৫ ব শেষ ছোৱাত অসমীয়া ৰাজ্যিক পৰিভাষা সঙ্কলনৰ ছাপা কাম শেষ হয়, আৰু অসমীয়া টাইপ-ৰাইটাৰ অকল ছৰ্কাৰী কাৰ্যালয়সমূহৰ বাবেই নহয়, ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানৰ ব্যৱহাৰৰ বাবেও যোগান ধৰিব পৰা হৈছে বুলি সংশ্লিষ্ট অনুষ্ঠানে আমাক জনাইছে।

অসমীয়া ৰাজ্যিক পৰিভাষা পুথি আৰু অসমীয়া টাইপ-ৰাইটাৰ এতিয়া আমাৰ চকুৰ আগত।

(২) অসমীয়া আৰু জন-জাতীয় ভাষা-শিক্ষা শ্ৰেণী

ৰাজ্যিক ভাষা-বিধি প্ৰয়োগৰ দাবী জনাবলৈ যাওঁতে অসম সাহিত্য সভাৰ নিযুক্তি দলক মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচলিহাই কথা প্ৰসঙ্গত কৈছিল—ৰাজ্যিক ভাষা প্ৰয়োগেই আমাৰ একমাত্ৰ সমস্যা নহয়; জন-জাতিৰ লগত আমাৰ আবেগিক ঐক্য আৰু সংস্কৃতিক সমন্বয় গঢ়ি তোলাও অতি জৰুৰী কাম; জন-জাতিক অসমীয়া ভাষা লবলৈ কোৱাৰ লগে লগে আমিও তেওঁলোকৰ ভাষাক শুদ্ধা কৰাৰ চিন দেখুৱাব লাগিব। সেই ইচ্ছিত মতেই গুৱাহাটী আৰু শিলঙত সমান্তৰালভাৱে অসমীয়া আৰু জন-জাতীয় ভাষা-শিক্ষা শ্ৰেণী পতাৰ কল্পনা কৰি যোৱা ১ ফ্ৰেব্ৰুৱাৰীত গুৱাহাটীত তাৰ উদ্বোধনী উৎসৱ পতা হয়। মূলসভাৰ সভাপতি শ্ৰীডিম্বেশ্বৰ নেওগ ডাঙৰীয়াই সভাপতিৰ আসন গ্ৰহণ কৰে, আৰু মাদ্ৰাজৰ ভূতপূৰ্ব ৰাজ্যপাল শ্ৰীবিষ্ণু-ৰাম মেধি ডাঙৰীয়াই উক্ত অনুষ্ঠানৰ উদ্বোধন কৰে। উদ্বোধনী ভাষণত শ্ৰীমেধিয়ে অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী থকাৰ কালৰ পৰাই অসমৰ জাতীয় সংহতিৰ বাবে অতি আৱশ্যকীয় বিষয়ৰূপে এই কথালৈ লক্ষ্য কৰা বুলি কয়, আৰু প্ৰথমকৈ আবত্ত হলেও এই অনুষ্ঠানৰ কাম আন্তৰিকতাৰে আগ বঢ়াই নিব লাগে বুলি কয়। এই সভাত সাংবাদিকসকলেও প্ৰতিনিধিমূলকভাৱে যোগদান কৰে, আৰু স্থানীয় বহুত ডেকা, আদহীয়া আৰু জ্ঞান-বয়োবৃদ্ধ নাগৰিকে এই সভাত উৎসাহ উদ্দীপনা যোগায়।

এই সভাতে স্থানীয় নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ ভৱনত অৱহেলিতভাৱে থকা স্বৰ্গীয় লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ প্ৰস্তাৱ মূৰ্তি গুৱাহাটীৰ বৰ্তমান পৌৰাধ্যক্ষ শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধাৰীৰ আদেশত অসম সাহিত্য সভাৰ গুৱাহাটীৰ কাৰ্যালয়লৈ অনা হয়, আৰু তেখেতে অতি আগ্ৰহৰে ইয়াৰ ভাষা-শিক্ষা শ্ৰেণীলৈ গুৱাহাটীৰ পৌৰসভাৰ পৰা এটি স্থায়ী বৰঙনি দিবৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে। তদুপৰি অসমীয়া ভাষাৰ ওজা হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাই “হেমকোষ” লিখা মেজখন, পণ্ডিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে ব্যৱহাৰ কৰা চকী আদি কেইবাপদো বিভিন্ন বস্তু সভাৰ গুৱাহাটী কাৰ্যালয়ৰ বাবে দান লোৱা হয়। জলযোগৰ পাছত পৱিত্ৰ পৰিবেশৰ মাজত সভাৰ সামৰণি পৰে।

(৩) গুৱাহাটীত অসম সাহিত্য সভা ভৱন অধিগ্ৰহণ

ভাৰত ছৰ্কাৰৰ অনুদান প্ৰাপ্ত হাজাৰ আৰু স্বৰ্গীয় পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ বৰঙনি প্ৰাপ্ত হাজাৰ, মুঠ একলাখ টকাৰে গুৱাহাটীত অসম সাহিত্য সভাৰ ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছিল যদিও কাৰ্যতঃ আৰু ভালেখিনি টকাৰ নাটনি পৰিল;

আৰু ১৯৬৪ ব শেষ সপ্তাহত আনুষ্ঠানিকভাৱে ইয়াৰ দুৱাৰ মুকলি কৰা হ'ল যদিও কিছু কাম ১৯৬৫তহে সম্পূৰ্ণ কৰি ভৱনটি বৰ্তমান ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। গুৱাহাটীত এই ঘৰটি হোৱাত অসম সাহিত্য সভাৰ এটি ডাঙৰ অভাৱ পূৰণ হ'ল যে সন্দেহ নাই; আমি আশা কৰোঁ। শিলচৰত থকা অসম সাহিত্য ভৱনৰ দৰে ডিব্ৰুগড়, তিনিচুকীয়া, উত্তৰ লখীমপুৰ প্ৰভৃতি অন্ততঃ অসমৰ নগৰে নগৰে শাখা আৰু সমষ্টি-সমূহৰ আশা-শুধীয়া বহুত সভাৰ (তথা শাখা-সমষ্টিৰ) একোটি নিজা ভৱন নিমিত হোৱা অচিৰে দেখিবলৈ পোৱা হ'ব। ইমানেই নহয়, অসমৰ প্ৰত্যেক ঠাইত স্থানীয় সাহিত্যিকসকলৰ স্মৃতি-চিন বন্ধা কৰিবৰ বাবে যত্ন পৰ হ'লে তাৰ বাবে আৱশ্যকীয় মাটি-সম্পত্তি আৰু পুঁজি দান দিওঁতাৰ অভাৱ নহব বুলি আমাৰ বিশ্বাস; লাগে অসম সাহিত্য সভাৰ সেৱকসকলৰ আন্তৰিকতা, আগ্ৰহ আৰু কৰ্ম-তৎপৰতা।

(৪) ছজন প্ৰৱীণ অসমীয়া সাহিত্য-সেৱালৈ অভিনন্দন

২৯ আগষ্টত ধুবুৰীৰ প্ৰৱীণ নাগৰিক আৰু আজন্ম অসমীয়া ভাষাৰ অতি নিষ্ঠাবান সেৱক শ্ৰীপ্ৰমথনাথ চক্ৰৱৰ্তীক, আৰু ৩১ অক্টোবৰত যোৰহাটৰ প্ৰৱীণ ভাষাতত্ত্বজ্ঞ শ্ৰীদেৱানন্দ ভঁৰালীক যথাক্ৰমে ধুবুৰী সাহিত্য সভা আৰু যোৰহাট সাহিত্য সভাৰ অনুষ্ঠিত উৎসৱত অসম সাহিত্য সভাৰ পৰা যথোপযুক্ত অভিনন্দন জনোৱা হয়। দুইখন সভাতে মূল-সভাৰ সভাপতি শ্ৰীডিৱেশ্বৰ নেওগ ডাঙৰীয়াই সভাপতিত্ব কৰে, আৰু প্ৰধান সম্পাদক শ্ৰীহৰিপ্ৰসাদ নেওগে অভিনন্দন-পত্ৰ আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰকাশনসমূহ উপহাৰ দিয়ে। ধুবুৰী যোৰহাট উভয়তে স্থানীয় লোকৰ বিপুল উপস্থিতি আৰু উৎসাহ উদ্দীপনাত মাতৃ-ভাষাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাপূৰ্ণ পৱিত্ৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হৈছিল, আৰু অভিনন্দনৰ প্ৰত্যুত্তৰ দুখনিও অতি উপযোগী হৈছিল। বিশেষ উল্লেখযোগ্য যে অসমীয়া ভাষাৰ এই দুইজন কৃতি সেৱকৰ জন্ম একে বছৰতে, আৰু ১৯৬৫ ত দুয়ো চাৰিকুৰি দুবছৰ বয়সীয়া।

(৫) শিক্ষাৰ মাধ্যমৰূপে অসমীয়া ব্যৱহাৰৰ দাবী

অসম ছৰ্কাৰৰ উপৰি, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, মাধ্যমিক শিক্ষা-সংসদ প্ৰভৃতি সদৌ শিক্ষানুষ্ঠানত অসমীয়া মাধ্যম নিয়মিতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কৰ্তৃপক্ষক ঘনাই অনুৰোধ কৰা হৈছে। তদুপৰি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত গৱেষণাৰ পুথি আদি অসমীয়াতে লিখিবৰ সুবিধা থাকিব লাগে বুলি দাবী জনোৱা হৈছে।

(৬) এইবাৰতে অসমীয়া পূৰ্ণাঙ্গ শ্ৰেষ্ঠতম নাটকলৈ পুৰস্কাৰ প্ৰতি তিনি বছৰৰ মূৰে মূৰে অসমীয়া পূৰ্ণাঙ্গ শ্ৰেষ্ঠতম নাটকলৈ

উপযুক্ত পুৰস্কাৰ দিবৰ বাবে ৩০ অক্টোবৰত যোৰহাটত ডিগবৈ সাহিত্য-সেৱা সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰীপ্ৰফুল্লচন্দ্ৰ বৰুৱাদেৱে অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি শ্ৰীডিৱেশ্বৰ ডাঙৰীয়াৰ হাতত এটি ন্যাস পুঁজি গঠনৰ বাবে পাঁচ হাজাৰ টকাৰ এটি দান দিয়ে। ইয়াৰ প্ৰথম পুৰস্কাৰ এই বাৰৰ অধিবেশনতে দিবৰ সুবিধাৰ অৰ্থে ১৯৬১ ব ১ জানুৱাৰীৰপৰা ১৯৬৪ ব ৩১ দিশেশ্বৰৰ ভিতৰত প্ৰকাশিত শ্ৰেষ্ঠতম পূৰ্ণাঙ্গ নাটকৰ বাবে এটি ওপৰঞ্চি দান উক্ত সমিতিৰ পৰা পোৱা হৈছে, তাৰ বাবে কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্দেশমতে এটি উপসমিতিয়ে প্ৰতিনিধিমূলকভাৱে সদৌ অসমৰ পৰা পৰীক্ষক-মণ্ডলী নিৰ্বাচন কৰি দুই পৰ্যায়ৰ ভিতৰত শেষ বিচাৰৰ দিহা কৰিছে; অহা সন্মেলনতে ফলাফল ঘোষণা কৰি খঁটা বিতৰণ কৰা হ'ব।

(৭) এইবাৰতে শ্ৰেষ্ঠতম মৌলিক অসমীয়া গ্ৰন্থৰ স্বীকৃতি

এই বাৰতে ১৯৬১ ব ১ জানুৱাৰীৰ পৰা ১৯৬৫ ব ৩১ দিশেশ্বৰৰ ভিতৰত প্ৰকাশিত শ্ৰেষ্ঠতম মৌলিক অসমীয়া গ্ৰন্থৰো স্বীকৃতিৰ দিহা কৰা হৈছে। নাটক পুৰস্কাৰৰ দৰেই কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ সিদ্ধান্তমতে পতা সদৌ অসমৰ প্ৰতিনিধিমূলক পৰীক্ষক মণ্ডলী নিৰ্বাচন কৰি সংশ্লিষ্ট উপ-সমিতিয়ে দুই পৰ্যায়ত ইয়াৰো বিচাৰ নিৰ্ণয় কৰিছে, অহা সন্মেলনতে ইয়াৰো ফলাফল ঘোষণা কৰা হ'ব।

(৮) স্বৰ্গীয় লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ জন্ম-শতবাৰ্ষিকীৰ দিহা

স্বৰ্গীয় লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ জন্ম ১৮৬৪তহে; ১৮৬৮ ত নহয় বুলি এতিয়া সঠিকভাৱে জানিব পৰা হৈছে। কিন্তু আগতে সিদ্ধান্ত কৰা মতে এতিয়া ১৯৬৮ ব লক্ষ্মী পূৰ্ণিমাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সপ্তাহ জুৰি বেজবৰুৱাৰ আবক্ষ মূৰ্তি স্থাপন, বেজবৰুৱাৰ উৎকৃষ্ট ৰচনা সংগ্ৰহ আৰু আলোচনা গ্ৰন্থৰ উন্মোচন, বেজবৰুৱাৰ ৰচনাৰ আবৃত্তি আৰু নাটকৰ অভিনয়, বেজবৰুৱা সাহিত্যৰ বিষয়ে আলোচনা-চক্ৰ প্ৰভৃতি কাৰ্যসূচীৰে পালন কৰা হ'ব; আৰু ডিব্ৰুগড়, শিৱসাগৰ, যোৰহাট, গুৱাহাটী আদি বিভিন্ন ঠাইত ইয়াৰ শাখা-পৰিচালনা কৰা হ'ব।

শেষ বাসস্থান উৰিষ্যাৰ সম্বলপুৰত মহানদীৰ ঘাটৰ সন্মুখৰ তিনিআলত (তাৰে এটা হীৰা-কুণ্ডমুখী) বেজবৰুৱাৰ নিজা যি ঘৰ-মাটি আছিল তাৰ পুনৰুদ্ধাৰ কৰি তেখেতৰ নামত কোনো স্মৃতি-মন্দিৰ, প্ৰস্তৰমূৰ্তি বা স্মৃতি-ফলক ৰাখিবৰ বাবে শ্ৰীডিৱেশ্বৰ নেওগ ডাঙৰীয়াই উৰিষ্যাৰ ভূতপূৰ্ব মুখ্যমন্ত্ৰী ডক্তৰ হৰেকৃষ্ণ মাহুতাৰ, বৰ্তমান মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীসদাশিৱ ত্ৰিপাঠী, আৰু অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীবিমলাপ্ৰসাদ চলিহা প্ৰভৃতি কৰ্তৃদ্বন্দ্বীল লোকসকলৰ লগত লিখা-লিখি কৰিছে। যিহেতু বেজবৰুৱাৰ উক্ত সম্পত্তি প্ৰায় দুকুৰি বছৰ আগতে হস্তান্তৰ কৰা হ'ল, আৰু যিহেতুকে হস্তান্তৰ

কৰোতা বেজবৰুৱাৰ বৰ জোঁৱায়েক ৰাজ্যৰ সত্যব্রত মুখাৰ্জীও আঠ দহ বছৰ আগতে স্বৰ্গী হোৱা বাবে কাক হস্তান্তৰিত কৰা হৈছিল তাকো সঠিক জানিব পৰা হোৱা নাই, সকলো কথাৰ ভূ-ভা পোৱাত স্বভাৱতে পলম হৈছে। কিন্তু ইয়াৰ আগতেই অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে উবিষ্যৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক উক্ত সম্পত্তি উদ্ধাৰৰ উপায় কৰিবলৈ টানি অনুৰোধ জনোৱা পত্ৰ নকল আমাৰ সভাপতি নেওগ ডাঙৰীয়াই পাইছে।

(৯) চন্দ্ৰকান্ত অভিধানৰ তৃতীয় সংস্কৰণ যুগুত কৰাৰ যো-জা

অসম সাহিত্য সভাৰ চন্দ্ৰকান্ত-ইন্দ্ৰকান্ত ন্যাস-পুজি সমিতিয়ে এই বছৰৰ ভিতৰতে চন্দ্ৰকান্ত অভিধানৰ তৃতীয় সংস্কৰণ সাৱধানে আৰু বিশেষ যত্নেৰে যুগুত কৰিবৰ আঁচনি লৈছে; আৰু তাৰ বাবে যাৱতীয় প্ৰস্তুতি ইয়াৰ ভিতৰতে কৰা হৈছে। আমি আশা কৰিছোঁ এই তৃতীয় সংস্কৰণ প্ৰথম দুই সংস্কৰণৰ ওপৰত নিশ্চিতভাৱে উৎকৰ্ষপ্ৰাপ্ত হ'ব।

(১০) অসম সাহিত্য সভাৰ বৰ্তমান বছৰৰ প্ৰকাশন

১৯৬৫-৬৬ ৰ অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰকাশনৰ বাবে টকা ৭০,০০০.০০ সত্তৰ হাজাৰৰ অৰ্ধসাহায্য বিচাৰি যথাসময়ত ৰাজ্যিক ছৰ্কাৰলৈ আবেদন নিবেদন কৰা হৈছিল; কিন্তু এতিয়ালৈকে সিমূৰৰ পৰা কোনো সহায়হে নালাগে সমিধানকে পোৱা নহ'ল। তদুপৰি আৰ্থিক সাহায্য মনোনয়ৰ বাবে ৰাজ্যিক ছৰ্কাৰলৈ পঠোৱা অসমীয়া বিশ্বকোষৰ আঁচনিখন বিষয়েও কোনো সহায়-সহাৰি পোৱা হোৱা নাই। ৰাজ্যিক অৰ্ধসাহায্যৰ অভাৱত এই বছৰত প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা (১) অসম সাহিত্য সভাৰ বুৰঞ্জী, (২) গুৱালপাৰ লোকসংস্কৃতি, আৰু (৩) অসমীয়া সাহিত্যৰ বিৱৰণমূলক তালিকা, তিনিওখন পুথি সঙ্কলনৰ প্ৰাথমিক চেষ্টাতে থাকিল। বৰ্তমান বছৰত (৪) বৰ্ণকান্ত বৰকাকতী, (৫) অসম সাহিত্য সভা নলবাৰী বাৰ্ষিকী আৰু (৬) অসম সাহিত্য সভা পৰিচিতি, এই তিনিখন পুথি ছপাশালৰ পৰা মোকলোৱা হৈছে। শ্ৰীযোগেশ দাস সম্পাদিত (৭) অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকাৰ এই বছৰত দুসংখ্যা আগতে ওলাই গৈছে।

ন্যাস-পুজিৰ সম্পত্তি বাদ দিলে আটেকুৰি বছৰ বয়সীয়া অসম সাহিত্য সভাৰ নিজা সম্পত্তি বুলিবলৈ বিশেষ নাথাকে। এতিয়াও অন্ততঃ অসম সাহিত্য সভাৰ এটি নিজা ছপাশাল অৰ্জন কৰা বৰ টান কাম নহ'ব; আৰু তেতিয়া হ'লে সভাৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য চলোৱাৰ পথ যথেষ্ট স্তূৰ্ণ হ'ব। আমি আশা কৰোঁ অহা বছৰতে সভা এই সম্পৰ্কত স্বাৱলম্বী আৰু প্ৰগতি-শীল হ'ব পাৰিব।

(১১) বৰ্তমান বছৰত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰচাৰ আৰু সংগঠন

১৯৬৫ ৰ জানুৱাৰীৰ পিছছোৱাত নলবাৰী সন্মেলন হয় আৰু তাৰ ঠিক এমাহ পাছৰ পৰাই আৰম্ভ কৰি সভাপতিয়ে নগাঁও, বোকাখাত, যোৰহাট, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, মঙ্গলদৈ, ধুবুৰী, হাটলী, অভয়াপুৰী আদি নগৰ আৰু ভিতৰুৱা অঞ্চলত পৰিভ্ৰমণ কৰি সভাৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য চলায়, আৰু আজীৱন সভা সংগ্ৰহ আৰু শাখা-সংগঠন কামত উদগনি দিয়ে। প্ৰধান সম্পাদকে গাৰো পৰ্বত, গুৱালপাৰ সীমান্ত, মিকিৰ পৰ্বত, উত্তৰ কাছাৰ, টিৰাপ হস্তান্তৰিত এলাকা, জয়পুৰ, নামচাং, সদিয়া, উত্তৰ-লখীমপুৰ তেজপুৰ আদিৰ বিভিন্ন সীমা মূৰিয়লি ঠাইত সভাৰ সংগঠন আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্যৰ চেষ্টা চলায়। ইয়াৰ উপৰি কাৰ্য-নিৰ্বাহকৰ নলবাৰীৰ সদস্য শ্ৰীশশীকান্ত শৰ্মা, সহকাৰী সম্পাদক শ্ৰীদুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মা আৰু ধুবুৰীৰ সদস্য শ্ৰীখলিলুৰ বহমানে কৰা অসম সাহিত্য সভাৰ এইবাৰৰ সংগঠন আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্য বিশেষ উল্লেখযোগ্য আৰু আদৰ্শনীয়। শ্ৰীখলিলুৰ বহমানে সংগঠন আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্যৰ উপৰি গুৱালপাৰ আৰু ধুবুৰীৰ সীমা-মূৰিয়লি আৰু অসমীয়া-আচহুৱা অঞ্চলৰ পমুৱা আৰু অন্যান্য বাইজৰ মাজত গ্ৰন্থকাৰৰপৰা গোটাই নিয়া অসমীয়া কিতাপ-কাকত বিতৰণ কৰি অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি তেনে সমাজক আকৃষ্ট কৰে।

ইয়াৰ উপৰি উত্তৰ-পূব সীমান্ত প্ৰদেশ, নগাভূমি আৰু কাছাৰ জিলাৰ জন-সাধাৰণ আৰু ছাত্ৰ-সমাজত অসমীয়াৰ সম্প্ৰীতি সুদৃঢ় কৰিবৰ বাবে বিভিন্ন ফালৰ পৰা যত্ন কৰা হৈছে। অসমৰ সীমা-মূৰিয়লি আৰু ভিতৰুৱা ঠাইবোৰত অসমীয়া আলোচনী আৰু বাতৰি-কাকত বিনামূল্যে বিলাৰৰ বাবে আগবঢ়োৱা দানৰ পৰা এতিয়ালৈকে প্ৰায় আটেকুৰি অনুষ্ঠানত সেইবোৰ বিতৰণ কৰা হৈছে। অসম সাহিত্য সভাৰ বৰ্তমান বছৰৰ সম্প্ৰীতিৰ চেষ্টাত কাছাৰ জিলাৰ মণিপুৰী সমাজ আৰু গাৰো পৰ্বতৰ হাজং সম্প্ৰদায়ৰ মাজত নৱ-জাগৰণ অনুভৱ হোৱাৰ সহাৰি পোৱা হৈছে। চাহ-বাগিচাৰ বগুৱাৰ মাজত প্ৰচাৰ আৰু সংগঠন কাৰ্য চলোৱা হৈছে, আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ নৱ-গঠিত ডিব্ৰুগড়, শিৱসাগৰ, গোলাঘাট, গুৱালপাৰ আদিৰ আঞ্চলিক সভাই এনে সংগঠন কামত বিশেষ হেচা দিছে।

(১২) অসম সাহিত্য সভাৰ নতুন আজীৱন সভা আৰু শাখা-সমষ্টি

অসম সাহিত্য সভাৰ এই প্ৰায় আটেকুৰি বছৰত মুঠ আজীৱন সভাৰ লেখ প্ৰায় ২৫০ জন; তাৰ ভিতৰত চলিত বছৰটোৰ ভিতৰত হোৱা আজীৱন সভাৰ সংখ্যা ৫০ জনৰ অধিক। অকল ১৯৪৪-৪৭ ত পোনতে টকা ১০,০০০.০০ দহহাজাৰ লৈ পতা আজীৱন সভাৰ অক্ষয় পূজিত বৰঙনি যোগাওঁতা এশজন আজীৱন সভাৰ লেখৰ পাছতে বৰ্তমান বছৰত হোৱা আজীৱন সভাৰ সংখ্যাই দ্বিতীয় সৰ্বাধিক। যান-বাহন আৰু সহকৰ্মীৰ সুবিধা হোৱা হ'লে বৰ্তমান বছৰৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ সঙ্কল্প অনুসাৰে এক হাজাৰ আজীৱন সভা পতা কঠিন নহ'লহেঁতেন বুলি

আমাৰ বিশ্বাস। তাৰ পাছত, অসম সাহিত্য সভাৰ শাখা আৰু সমষ্টিৰ লেখ বৰ্তমান ১৫৮। ইয়াৰে ৪০ খনৰ অধিক বৰ্তমান বছৰত পতা হৈছে; এই সম্পৰ্কতো যান-বাহনৰ অসুবিধাই সভাৰ কামত যথেষ্ট বিধি-পথালি দিছে যে সন্দেহ নাই। আমি আশা কৰোঁ। নতুন বছৰৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকে যত্ন কৰিলে যোৰহাট আৰু গুৱাহাটী কাৰ্যালয়ত অন্ততঃ দুখন যান-বাহন সম্পত্তিকপে পোনতে অৰ্জন কৰি সাংগঠনিক কাম ক্ৰতভাৱে চলাব পাৰে।

(১৩) অসম সাহিত্য সভাৰ ভবিষ্যতৰ বিপুল সম্ভাৱ্য

চাওঁতে চাওঁতে অসম সাহিত্য সভা এতিয়া আৰু এটি ক্ষুদ্ৰ সাহিত্যিক অনুষ্ঠান হৈ থকা নাই, ই সদৌৰে অজ্ঞাতসাৰেও হব পাৰে, এক বৃহৎ জাতীয় অনুষ্ঠানলৈ বাগৰ সলাইছে। গতিকে আগতে কোৱা কথাৰ দোহাৰি কওঁ অসম সাহিত্য সভাৰ এই পৰিণতি অব্যাহত ৰাখি, ছপাশাল আৰু যান-বাহন নিজ সম্পত্তিকপে অৰ্জন কৰি তাৰে ব্যৱসায়িক ফালটোৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি, সাহিত্য-পৰিষদ বুলি ইয়াৰ সাহিত্যিক প্ৰকাশন আৰু গৱেষণাৰ ফালটোৰ ওপৰত স্কীয়া হেচা দি অসমীয়া জাতিৰ ভবিষ্যত সম্প্ৰসাৰণ আৰু সমৃদ্ধিশালীকৰণৰ বাট মোকলাই লব লাগে। অসমীয়া জাতিৰ ভবিষ্যত বাস্তৱতে অসম সাহিত্য সভাৰ নিচিনা জাতীয়তাবাদী অনুষ্ঠানেহে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পাৰিব; অসমীয়াৰ আত্ম-প্ৰতিষ্ঠাৰ এয়ে একমাত্ৰ উপায়। অসম সাহিত্য সভাৰ নৱাগত অসমীয়াই যিদৰে গঁহাৰি দিছে তালৈ চাই অসমীয়াৰ ভবিষ্যত আশাপ্ৰদ বুলি নিসন্দেহে কব পাৰি, কিন্তু তাৰ বাবে অসমীয়াই সকলোকে সাবাট সামৰি নললে নচলে নিশ্চয়।

শ্ৰীভৈষ্মেশ্বৰ নেওগ

সভাপতি

অসম সাহিত্য সভা

২৬ / ২ / ৬৬

শ্ৰীহৰি প্ৰসাদ নেওগ

প্ৰধান সম্পাদক

অসম সাহিত্য সভা

২৬ / ২ / ৬৬